

**Ταμείο Συγχρηματοδότησης «Πράσινα Συγχρηματοδοτούμενα Δάνεια»
της Ελληνικής Αναπτυξιακής Τράπεζας (ΕΑΤ)**

Η υποστηριζόμενη χρηματοδότηση πραγματοποιείται από το Ταμείο με την επωνυμία «Πράσινα Συγχρηματοδοτούμενα Δάνεια» που διαχειρίζεται η Ελληνική Αναπτυξιακή Τράπεζα Α.Ε. (ΕΑΤ) με πόρους που χρηματοδοτούνται από το Ελληνικό Δημόσιο μέσω του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων και την Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων.

Επιλέξιμες Δαπάνες

Για τη χρηματοδότηση των πάσης φύσεως δαπανών είναι **υποχρεωτική η προσκόμιση business plan και σχετικών παραστατικών δαπανών**. Οι επιλέξιμες δαπάνες **δεν θα πρέπει να έχουν πραγματοποιηθεί/συμβασιοποιηθεί** (να μην έχει προηγηθεί της αίτησης χρηματοδότησης οριστικό γεγονός που καθίσταται μη αναστρέψιμο) πριν την υποβολή της αίτησης χρηματοδότησης στην Τράπεζα.

Ειδικότερα, οι επιχειρήσεις θα πρέπει να αποδεικνύουν μέσω του **υποβληθέντος επιχειρηματικού σχεδίου** και κατά την υλοποίηση με την **υποβολή σχετικών παραστατικών** ότι τα έργα μετασχηματισμού αφορούν έναν ή περισσότερους από τους ακόλουθους **βασικούς τομείς/υποτομεία** (υποβάλλοντας ξεχωριστά επιχειρηματικά σχέδια):

- I. Δάνεια Πράσινης Κινητικότητας** (άρθρο 17 του ΓΑΚ), για τη χρηματοδότηση επενδυτικών σχεδίων και μέρος της επένδυσης, με σκοπό:
- την προμήθεια και εγκατάσταση υποδομών επαναφόρτισης και ανεφοδιασμού οχημάτων μηδενικών ή χαμηλών ρύπων (ως υποδομή ανεφοδιασμού, σύμφωνα με τον ΓΑΚ (σημείο 102β) άρθρο 2) ορίζεται σταθερή ή κινητή υποδομή για τον εφοδιασμό οδικών οχημάτων με υδρογόνο. Δαπάνες π.χ. για αντλίες βενζίνης/πετρελαίου θεωρούνται μη επιλέξιμες),
 - την αναβάθμιση/επέκταση υφιστάμενων σταθμών ενέργειας σε σταθμούς φόρτισης μέσω μεταφοράς χαμηλών ή μηδενικών ρύπων (π.χ. ένα βενζινάδικο μπορεί να θεωρηθεί ως «υφιστάμενος σταθμός ενέργειας», όπου με την πραγματοποίηση της επένδυσης θα γίνει και σταθμός φόρτισης),
 - τη δημιουργία τοπικών μονάδων παραγωγής ή αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας μέσω ΑΠΕ, για τους σκοπούς λειτουργίας της υποδομής επαναφόρτισης.

Η παροχή της ενίσχυσης πρέπει να **πληροί του όρους του άρθρου 17 του ΓΑΚ**.

- II. Δάνεια Ενεργειακής αναβάθμισης** (άρθρο 39 του ΓΑΚ καθώς και άρθρο 38b του ΓΑΚ για την χρηματοδότηση ESCos), για τη χρηματοδότηση επενδυτικών σχεδίων με σκοπό την αναβάθμιση της ενεργειακής απόδοσης επαγγελματικών χώρων/κτιρίων

(βιομηχανικούς, βιοτεχνικούς, εμπορικούς ή άλλους αποκλειστικά επαγγελματικού σκοπού).

Η παροχή της ενίσχυσης πρέπει να **πληροί του όρους του άρθρου 39 του ΓΑΚ**.

Ενδεικτικά αναφέρονται:

- a) Η αγορά-κατασκευή-εγκατάσταση καινούριου και αμεταχείριστου εξοπλισμού μείωσης κατανάλωσης ενέργειας και αύξησης ενεργειακής απόδοσης, σε εσωτερικούς και εξωτερικούς χώρους της επιχείρησης (συμπεριλαμβανομένων και των δαπανών διαμόρφωσης χώρου/ων).
- b) Δαπάνες R&D, πράσινης πιστοποίησης, εξοικονόμησης ή καθαρισμού ύδατος, ανακύκλωσης υλικών, μελετών αναβάθμισης, ενεργειακών πιστοποιήσεων, εκπαίδευσης προσωπικού κ.α. υπό την προϋπόθεση άμεσης συσχέτισης αυτών με το έργο ενεργειακής απόδοσης (περιγραφή με σαφήνεια στο υποβληθέν business plan των εργασιών που θα υλοποιηθούν και των σχετικών παραστατικών).

Είναι εφικτός ο συνδυασμός **δαπανών για τη βελτίωση ενεργειακής απόδοσης κτιρίων**, με λοιπές επενδυτικές δαπάνες, όπως:

- i) την **αγορά και εγκατάσταση φωτοβολταϊκών** ή άλλων συστημάτων ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (π.χ. αντλίες θερμότητας) κατάλληλων για αυτό-παραγωγή^[1] ενέργειας (**παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας, θέρμανσης ή ψύξης**) με συμψηφισμό (net metering) ως μέρος του έργου ενεργειακής απόδοσης,
- ii) την αγορά εξοπλισμού για την **αποθήκευση της ενέργειας που παράγεται από την επιτόπια εγκατάσταση ανανεώσιμης ενέργειας**. Ο εξοπλισμός αποθήκευσης απορροφά τουλάχιστον το 75% της ενέργειάς του από απευθείας συνδεδεμένη εγκατάσταση παραγωγής ανανεώσιμης ενέργειας, σε ετήσια βάση,
- iii) επενδύσεις σε σχέση με **ενεργειακά αποδοτικό σύστημα τηλεθέρμανσης και/ή τηλεψύξης και συναφή εξοπλισμό**,
- iv) την αγορά και εγκατάσταση εξοπλισμού και συναφών υποδομών ενσωματωμένων στο κτίριο για τη φόρτιση ηλεκτρικών οχημάτων (**υποδομές επαναφόρτισης**) των χρηστών του κτιρίου (ο χώρος στάθμευσης στον οποίο θα τοποθετηθεί η υποδομή φόρτισης θα μπορεί να είναι είτε εντός του κτιρίου ή να γειτνιάζει φυσικά με το κτίριο),
- v) την αγορά και εγκατάσταση συστημάτων για την **ψηφιοποίηση του κτιρίου**, ιδίως για την αύξηση της ευφυούς ετοιμότητάς του. Οι επιλέξιμες επενδύσεις μπορεί να περιλαμβάνουν παρεμβάσεις που περιορίζονται στην παθητική εσωτερική ενσυρμάτωση ή στη δομημένη καλωδίωση για δίκτυα δεδομένων και, εάν είναι αναγκαίο,

^[1] Ως αυτοπαραγωγή ορίζεται: ολοκληρωμένη επιτόπια εγκατάσταση ανανεώσιμης ενέργειας για την παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας και/ή θερμότητας/ψύξης από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, συμπεριλαμβανομένων, ενδεικτικά, των φωτοβολταϊκών πλαισίων και των αντλιών θερμότητας. Ειδικά ως προς την επιτόπια εγκατάσταση ανανεώσιμης ενέργειας για την παραγωγή ψύξης από ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, η τροποποίηση αυτή θα υλοποιηθεί μετά τη δημοσίευση στην Εφημερίδα της ΕΕ της τροποποίησης του ΓΑΚ σύμφωνα με την Ανακοίνωση C(2023) 1712 final.

στο βοηθητικό τμήμα του παθητικού δικτύου στην ιδιωτική έκταση εκτός του κτιρίου (οι επιλέξιμες δαπάνες μπορούν να συμπεριλάβουν παρεμβάσεις που περιορίζονται στο βοηθητικό τμήμα της ευρυζωνικής υποδομής στην ιδιωτική έκταση στην οποία ανήκει το κτίριο). Εξαιρούνται η εν συρμάτωση ή η καλωδίωση για δίκτυα δεδομένων εκτός της ιδιωτικής ιδιοκτησίας,

vi) επενδύσεις σε **πράσινες στέγες και εξοπλισμό για τη συγκράτηση και τη χρήση των όμβριων υδάτων**».

Στο πλαίσιο του παρόντος Υποπρογράμματος δύνανται να χρηματοδοτηθούν οι ληφθείσες υπηρεσίες που παρέχουν ενεργειακές υπηρεσίες σε τελικούς χρήστες ενέργειας, που ορίζονται ως **Εταιρείες Ενεργειακών Υπηρεσιών (ESCos)**, συμπεριλαμβανομένης της προμήθειας και εγκαταστάσεων ενεργειακά αποδοτικού εξοπλισμού ή/και της ανακαίνισης κτιρίων, βάσει του Άρ. 38b του νέου Καν. 1315/2023 (τροποποίηση ΓΑΚ). Συγκεκριμένα, το Υποπρόγραμμα χρηματοδοτεί απευθείας και Εταιρείες Ενεργειακών Υπηρεσιών (ESCos) προκειμένου αυτές να υλοποιούν επενδυτικά σχέδια ως ανωτέρω για λογαριασμό τρίτων, οι οποίες πληρούν τα κάτωθι χαρακτηριστικά:

- Εγγυώνται την εξοικονόμηση ενέργειας ή/και παροχή του ίδιου επιπέδου ενεργειακών υπηρεσιών με χαμηλότερο κόστος.
- Η αμοιβή τους συνδέεται άμεσα με την εξοικονόμηση ενέργειας που επιτυγχάνεται.

III. Ανανεώσιμες Πηγές Ενέργειας (άρθρο 41 του ΓΑΚ), για τη χρηματοδότηση επενδυτικών σχεδίων και προς ΜμΕ αφορά σε εγκαταστάσεις (νέες, πρόσφατα εγκατεστημένη ή ανακαινισμένη δυναμικότητα παραγωγής) ώστε να προβούν στην αγορά και εγκατάσταση του εξοπλισμού, τη διαμόρφωση του χώρου, την παραγωγή, αποθήκευση, διανομή και μετάδοση της παραγόμενης ενέργειας, που προέρχεται από ανανεώσιμες πηγές, ήτοι: Ηλιακή Ενέργεια, Αιολική Ενέργεια, Γεωθερμική Ενέργεια, Παραγωγή ενέργειας από βιομάζα, βιορευστά ή βιοαέριο.

Η παροχή της ενίσχυσης πρέπει να **πληροί του όρους του άρθρου 41 του ΓΑΚ**.

Συγκεκριμένα χρηματοδοτούνται οι ακόλουθες δαπάνες:

- Ηλιακή Ενέργεια (ηλιακοί συλλέκτες και λοιπός εξοπλισμός/εξαρτήματα, συστήματα θέρμανσης-ψύξης, μετατροπείς ενέργειας, μπαταρίες, εξοπλισμός μέτρησης ενέργειας, βοηθητικές προς την επένδυση εργασίες κ.α.).
- Αιολική Ενέργεια (Ανεμογεννήτριες και λοιπός εξοπλισμός/εξαρτήματα, μετατροπείς ενέργειας, μπαταρίες, εξοπλισμός μέτρησης ενέργειας, δαπάνες εγκατάστασης, βοηθητικές προς την επένδυση εργασίες κ.α.).
- Γεωθερμική Ενέργεια (Αντλίες θερμότητας, και λοιπός εξοπλισμός/εξαρτήματα, μετατροπείς ενέργειας, μπαταρίες, εξοπλισμός μέτρησης ενέργειας, δαπάνες εγκατάστασης, βοηθητικές προς την επένδυση εργασίες κ.α.).
- Παραγωγή ενέργειας από βιομάζα, βιορευστά ή βιοαέριο (εξοπλισμός, μηχανήματα βιοτεχνικής παραγωγής και έξοδα εγκατάστασης κ.α.) μόνο στο

βαθμό που τα ενισχυόμενα καύσιμα συμμορφώνονται με τη βιωσιμότητα και κριτήρια εξοικονόμησης εκπομπών αερίων θερμοκηπίου της Οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001 και των εκτελεστικών ή κατ' εξουσιοδότηση πράξεων της και προέρχονται από την πρώτη ύλη που παρατίθεται στο παράρτημα ΙΧ της εν λόγω οδηγίας. Για τις επενδύσεις παραγωγής ενέργειας από βιομάζα, βιορευστά ή βιοαέριο που συνδυάζονται με αποθήκευση, το συστατικό αποθήκευσης πρέπει να λαμβάνει τουλάχιστον το 75% της περιεκτικότητάς του σε καύσιμο από άμεσα συνδεδεμένα βιοκαύσιμα, βιορευστά, βιοαέριο (συμπεριλαμβανομένου βιομεθανίου) και εγκαταστάσεις παραγωγής καυσίμων βιομάζας, σε ετήσια βάση. Όλες οι συνιστώσες της επένδυσης (παραγωγή και αποθήκευση) θεωρείται ότι αποτελούν ένα ενιαίο ολοκληρωμένο έργο και υπόκεινται στα ανώτατα όρια χρηματοδότησης όπως ορίζονται στο άρθρο 4 του ΓΑΚ.

- (v) Επιλέξιμες είναι επίσης οι δαπάνες που αφορούν ενισχύσεις επένδυσης σε **έργα αποθήκευσης ηλεκτρικής ενέργειας** μόνο εφόσον χορηγούνται σε συνδυασμένα έργα ανανεώσιμων πηγών ενέργειας και έργα αποθήκευσης (behind-the-meter), όταν και τα δύο στοιχεία αποτελούν στοιχεία μιας μεμονωμένης επένδυσης ή όπου η αποθήκευση συνδέεται με μια υπάρχουσα εγκατάσταση παραγωγής ανανεώσιμων πηγών ενέργειας. Το στοιχείο αποθήκευσης απορροφά τουλάχιστον το 75% της ενέργειάς του από άμεσα συνδεδεμένη εγκατάσταση παραγωγής ανανεώσιμης ενέργειας, σε ετήσια βάση. Όλες οι συνιστώσες της επένδυσης (παραγωγή και αποθήκευση) θεωρείται ότι αποτελούν ένα ενιαίο ολοκληρωμένο έργο και υπόκεινται στα ανώτατα όρια χρηματοδότησης όπως ορίζονται στο άρθρο 4 του ΓΑΚ.

Συνδυασμός ενισχύσεων:

Οι ενισχύσεις με προσδιορίσιμες επιλέξιμες δαπάνες που απαλλάσσονται βάσει του Γενικού Απαλλακτικού κανονισμού **μπορούν να σωρευθούν**: α) με οποιεσδήποτε άλλες κρατικές ενισχύσεις, εφόσον τα εν λόγω μέτρα αφορούν διαφορετικές προσδιορίσιμες επιλέξιμες δαπάνες, β) με οποιεσδήποτε άλλες κρατικές ενισχύσεις, όσον αφορά τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες, οι οποίες επικαλύπτονται πλήρως ή εν μέρει, μόνον αν η σώρευση αυτή δεν οδηγεί σε υπέρβαση της υψηλότερης έντασης ή του υψηλότερου ποσού ενίσχυσης που εφαρμόζονται στην ενίσχυση αυτή δυνάμει του παρόντος κανονισμού.

Επιπρόσθετα:

- i. Η χρηματοδότηση των δαπανών θα γίνεται με την προσκόμιση των σχετικών παραστατικών στην Τράπεζα και σε καμία περίπτωση δεν πρέπει να έχουν υλοποιηθεί κατά την ημερομηνία αίτησης χρηματοδότησης στην Τράπεζα και συνακόλουθα να μην έχουν εξοφληθεί τα αντίστοιχα παραστατικά.
- ii. Παραστατικά που εξοφλούνται εξ ιδίων διαθεσίμων μετά την ημερομηνία αίτησης στην Τράπεζα και πριν την εκταμίευση, χρηματοδοτούνται και το προϊόν της εκταμίευσης πιστώνεται στον όψεως της επιχείρησης.

Εξαιρέσεις χρηματοδοτούμενων Δαπανών

Μη επιλέξιμες δαπάνες

- Ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (Φ.Π.Α), ανεξαρτήτως εάν ανακτάται ή όχι
- Η αγορά γης, εκτός αν είναι τεχνικώς απαραίτητη για την επένδυση όπου σε αυτή την περίπτωση μπορεί να χρηματοδοτηθεί ως το 10% του συνολικού επιχειρηματικού σχεδίου.
- Η αγορά γεωργικής γης.
- Η αγορά υπεραξίας, αδειών ή δικαιωμάτων εκμετάλλευσης ορυκτών πόρων και δικαιωμάτων παραγωγής στον γεωργικό τομέα.
- Οι δασμοί, φόροι, τέλη και εισφορές.

Επιπλέον, οι Επιλέξιμες Δαπάνες **δεν θα** αφορούν:

- (i) στην αγορά (ή κατασκευή ή ανακαίνιση) ακινήτων με σκοπό την πώληση ή ενοικίαση του κτιρίου σε τρίτους, εκτός από την κατασκευή κοινωνικών κατοικιών, εμπορικών κέντρων ή/και γραφείων με σκοπό την ενοικίαση τους σε τρίτους, τα οποία μπορούν να καταστούν κατ' εξαίρεση επιλέξιμα με την προϋπόθεση της προέγκρισης της ΕΤΕπ σε κάθε περίπτωση
- (ii) την παροχή καταναλωτικής πίστης,
- (iii) αμιγώς χρηματοοικονομικές συναλλαγές που αφορούν οποιαδήποτε δαπάνη η οποία δεν οδηγεί σε πρόσθετες κεφαλαιουχικές δαπάνες ή λειτουργική δραστηριότητα της επιχείρησης (όπως η διαπραγμάτευση δημόσιων μετοχών, άλλων τίτλων ή οποιουδήποτε άλλου χρηματοοικονομικού προϊόντος, η **αναχρηματοδότηση των δανείων της επιχείρησης**), συμπεριλαμβανομένης της αλλαγής ιδιοκτησίας (π.χ. συγχωνεύσεις και εξαγορές), εκτός από την αλλαγή γενιάς (π.χ. συνταξιοδότηση του προηγούμενου ιδιοκτήτη) ή τις μεταβιβάσεις της επιχείρησης που σχετίζονται με το προσωπικό, οι οποίες μπορεί να είναι επιλέξιμες εάν:
 - a. επιτρέπουν τη συνέχιση της οικονομικής δραστηριότητας της αντίστοιχης επιχείρησης,
 - b. τόσο ο αγοραστής όσο και η προς πώληση οντότητα είναι επιλέξιμοι Τελικοί Δικαιούχοι, και
 - c. η συνολική χρηματοδότηση που απαιτείται για την απόκτηση της επιχείρησης δεν υπερβαίνει τα 5 εκατ. ευρώ (εξαιρουμένων των ιδίων κεφαλαίων),
- (iv) επιχειρήσεις με πολιτικό ή θρησκευτικό περιεχόμενο,
- (v) έργα στον τομέα της υγείας με "μονάδες ασφαλείας", κλειστά ψυχιατρεία ή/και σωφρονιστικά καταστήματα,
- (vi) έργα στον τομέα της υγείας που δεν σέβονται τις κοινές αξίες και τις θεμελιώδεις αρχές της πολιτικής της ΕΕ για την υγειονομική περίθαλψη (βιώσιμες λύσεις για την κοινωνία βάσει επιστημονικών στοιχείων και ισότιμη πρόσβαση),

- (vii) νέοι λέβητες φυσικού αερίου οποιασδήποτε δυναμικότητας- αντικατάσταση μεγάλων λεβήτων φυσικού αερίου με δυναμικότητα άνω των 20 MWth,
- (viii) εξόρυξη, επεξεργασία, μεταφορά και αποθήκευση άνθρακα,
- (ix) εξόρυξη και παραγωγή πετρελαίου, διύλιση, μεταφορά, διανομή και αποθήκευση,
- (x) εξόρυξη και παραγωγή φυσικού αερίου, υγροποίηση, επαναεριοποίηση, μεταφορά, διανομή και αποθήκευση,
- (xi) παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας που υπερβαίνει το Πρότυπο Απόδοσης Εκπομπών (δηλαδή 250 γραμμάρια CO₂e ανά kWh ηλεκτρικής ενέργειας), το οποίο εφαρμόζεται σε μονάδες παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας και συμπαραγωγής με ορυκτά καύσιμα, γεωθερμικές και υδροηλεκτρικές μονάδες με μεγάλους δεξαμενές,
- (xii) παραγωγή/προμήθεια θερμότητας και συνδυασμένη παραγωγή ψύξης/θερμότητας και ηλεκτρικής ενέργειας (CCHP, CHP), με εξαίρεση:
 - a. παραγωγή θερμότητας με χρήση ανανεώσιμων καυσίμων ή επιλέξιμη συμπαραγωγή¹⁰,
 - b. αντικατάσταση μικρών και μεσαίων υφιστάμενων λεβήτων φυσικού αερίου δυναμικότητας έως 20 MWth, εφόσον πληρούν τα ελάχιστα κριτήρια ενεργειακής απόδοσης, που ορίζονται ως λέβητες με βαθμό A στην ΕΕ (ισχύει για <400kWth) ή λέβητες με βαθμό απόδοσης >90%,
 - c. Η αποκατάσταση ή επέκταση υφιστάμενων δικτύων θέρμανσης είναι επιλέξιμη, εφόσον δεν υπάρχει αύξηση των εκπομπών CO₂ ως αποτέλεσμα της καύσης άνθρακα, τύρφης, πετρελαίου, φυσικού αερίου ή μη οργανικών αποβλήτων σε ετήσια βάση,
 - d. νέα δίκτυα θέρμανσης ή ουσιαστικές επεκτάσεις υφιστάμενων δικτύων θέρμανσης είναι επιλέξιμες εάν το δίκτυο χρησιμοποιεί τουλάχιστον 50% ανανεώσιμη ενέργεια ή 50% απορριπτόμενη θερμότητα ή 75% συμπαραγόμενη θερμότητα ή 50% από συνδυασμό τέτοιας ενέργειας και θερμότητας,
- (xiii) κατασκευή νέων κτιρίων και σημαντική ανακαίνιση υφιστάμενων κτιρίων (που υπερβαίνει το 25% της επιφάνειας ή το 25% της αξίας του κτιρίου χωρίς το οικόπεδο), τα οποία δεν συμμορφώνονται με τα εθνικά ενεργειακά πρότυπα που ορίζονται από την οδηγία για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων (EPBD, 2018/844/ΕΕ).

Οι επιχειρήσεις οφείλουν να τηρούν ξεχωριστή λογιστική μερίδα για τις συναλλαγές που αφορούν στο συγκεκριμένο χρηματοδοτικό εργαλείο.